

GK TODAY

GK, Current Affairs & General Studies

करेंट अफेयर्स

मासिक प्रश्नोत्तरी संकलन

March 2026

14 विभागांमध्ये विभागलेले

प्रतिनिधिक महत्वाचे
प्रश्न

परीक्षा दृष्टिकोनातून
प्रश्नांची निवड

सोप्या आणि
स्पष्ट स्पष्टीकरणे

शेवटच्या क्षणी पुनरावृत्ती
करण्यासाठी उपयुक्त

उपयोगी परीक्षा

SSC, बँकिंग, IBPS, CLAT, रेल्वे,
राज्य लोकसेवा आयोग (PSC) परीक्षा आणि

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व स्पर्धा परीक्षा
तसेच इतर सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी
अत्यंत उपयुक्त!

महाराष्ट्र

दैनिक अपडेट्सवर
आधारित महत्वपूर्ण
संकलन

संपूर्ण आणि विश्वासनीय
माहिती सोपी आणि
समजण्यास सुलभ

स्पर्धा परीक्षांमध्ये
यश मिळविण्यासाठी
उपयुक्त मार्गदर्शक

सोप्या आणि
स्पष्ट भाषेत
स्पष्टीकरणे

परीक्षेच्या दृष्टीने
महत्वाचे मुद्दे
अत्यंत उपयुक्त

वेळ वाचवणारे
आणि परिणामकारक
साहित्य

स्पर्धा परीक्षांमध्ये
यश मिळविण्यासाठी
उत्कृष्ट सहाय्यक

Topic Wise CA - September, 2026 [Marathi]

© GKToday 2026 | All Rights Reserved

Published by: GKToday (www.gktoday.in)

Latest Edition Available online At: GKTBOOKS.COM

The authors and publisher have made every effort to ensure that the information in this Book is correct. However, GKToday does not assume and hereby disclaims any liability to any party for any loss, damage, or disruption caused by errors or omissions, whether such errors or omissions result from negligence, accident, or any other cause. Unauthorized Duplication is not allowed.

विषय सूची

India Current Affairs [Nation & States] MCQs	1
Government Schemes [India & States] Current Affairs MCQs	17
Business, Economy & Banking Current Affairs MCQs	21
Defence Current Affairs MCQs	25
Reports and Indices Current Affairs MCQs	31
Environment & Biodiversity Current Affairs MCQs	34
Awards, Honours & Persons in News Current Affairs MCQs	43
Places in News Current Affairs MCQs	52
Important Days and Events Current Affairs MCQs	54
Sports Current Affairs MCQs	65
Science & Technology Current Affairs MCQs	74
Summits and Conferences in Current Affairs MCQs	82
International Current Affairs MCQs	84
Art & Culture Current Affairs MCQs	87

India Current Affairs [Nation & States] MCQs

1. 'कवच' ही स्वदेशी प्रणाली मुख्यतः कोणत्या उद्देशासाठी विकसित करण्यात आली आहे?

- [A] रेल्वे विद्युतीकरण
- [B] स्वयंचलित रेल्वेगाडी संरक्षण
- [C] प्रवासी तिकीट व्यवस्था
- [D] मालवाहतुकीचा मागोवा घेणे

Answer: स्वयंचलित रेल्वेगाडी संरक्षण

भारतीय रेल्वेने रेल्वे सुरक्षा, सिग्नलिंग आणि मालवाहतूक सुधारण्यासाठी एकूण ₹675 कोटीच्या तीन प्रकल्पांना मंजुरी दिली आहे. मुरादाबाद विभागातील उर्वरित 712 मार्ग किमीवर कवच आवृत्ती 4.0 तैनात करण्यासाठी ₹170 कोटी मंजूर करण्यात आले आहेत. 'कवच' ही स्वदेशी स्वयंचलित रेल्वेगाडी संरक्षण (ATP) प्रणाली असून, ती धोकादायक स्थितीतील सिग्नल ओलांडणे (SPAD) टाळण्यासाठी, रेल्वेगाडीचा वेग नियंत्रित करण्यासाठी आणि धडक होण्याचा धोका कमी करण्यासाठी विकसित करण्यात आली आहे.

2. 'आयुर्वर्ता' ही डिजिटल संवादमालिका कोणत्या संस्थेने सुरू केली?

- [A] राष्ट्रीय आयुर्वेद संस्था
- [B] अखिल भारतीय आयुर्वेद संस्था
- [C] केंद्रीय आयुर्वेद विज्ञान संशोधन परिषद
- [D] आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालय

Answer: अखिल भारतीय आयुर्वेद संस्था

नवी दिल्लीतील अखिल भारतीय आयुर्वेद संस्था (AIIA) ने 'आयुर्वर्ता' ही डिजिटल संवादमालिका सुरू केली आहे. AIIA ही आयुष मंत्रालयाच्या अखत्यारितील स्वायत्त संस्था आहे. आयुर्वेदाविषयीचे प्रामाणिक ज्ञान, वैज्ञानिक दृष्टिकोन आणि त्याचे समकालीन महत्त्व भारतातील तसेच परदेशातील लोकांपर्यंत पोहोचवणे, हा या उपक्रमाचा उद्देश आहे. 23 सप्टेंबर रोजी साजरा होणाऱ्या आयुर्वेद दिनापूर्वी ही मालिका सुरू करण्यात आली.

3. केंद्रीय दत्तक संसाधन प्राधिकरणाने (CARA) सुरू केलेल्या 'दत्तक जागरूकता 2026' मोहिमेची संकल्पना काय आहे?

- [A] प्रत्येक मूल, प्रत्येक कुटुंब
- [B] कायदेशीर दत्तक. सुरक्षित बालपण. सुरक्षित भविष्य.
- [C] उत्तम भारतासाठी दत्तक
- [D] सुरक्षित कुटुंबे, सक्षम भारत

Answer: कायदेशीर दत्तक. सुरक्षित बालपण. सुरक्षित भविष्य.

केंद्रीय दत्तक संसाधन प्राधिकरणाने (CARA) कायदेशीर, सुरक्षित, पारदर्शक आणि बालकेंद्रित दत्तक प्रक्रियेला प्रोत्साहन देण्यासाठी 'दत्तक जागरूकता 2026' मोहीम सुरू केली आहे. या मोहिमेची संकल्पना आहे, "कायदेशीर दत्तक. सुरक्षित बालपण. सुरक्षित भविष्य. बेकायदेशीर दत्तकाला नाही म्हणा!" CARA ही महिला व बालविकास मंत्रालयाच्या अखत्यारित कार्यरत आहे. बेकायदेशीर दत्तक प्रथांना आळा घालणे आणि दत्तक प्रक्रिया विहित कायदेशीर चौकटीतच पार पडते याची खात्री करणे, यावर या मोहिमेचा भर आहे.

4. अलीकडे चर्चेत असलेला अतुनली जलविद्युत प्रकल्प कोणत्या राज्यात आहे?

- [A] अरुणाचल प्रदेश
- [B] आसाम
- [C] मणिपूर
- [D] त्रिपुरा

Answer: अरुणाचल प्रदेश

तज्ज्ञ मूल्यांकन समितीने (EAC) SJVN (सतलज जल विद्युत निगम) लिमिटेडच्या 680 MW क्षमतेच्या अतुनली जलविद्युत प्रकल्पाला पर्यावरणीय मंजुरी देण्याची शिफारस केली आहे. अरुणाचल प्रदेशातील डिबांग व्हॅली जिल्ह्यात नियोजित असलेला हा 680 MW क्षमतेचा नदीच्या प्रवाहावर आधारित जलविद्युत प्रकल्प आहे. हा प्रकल्प टांगोन (टालो) नदीवर उभारला जाणार असून त्यात 85 मीटर उंचीचे काँक्रीट ग्रेव्हिटी धरण असेल.

5. अलीकडे हरियाणात आढळलेल्या शार्प-टेल्ड सँडपायपर (*Calidris acuminata*) या पक्ष्याची IUCN रेड लिस्टमधील संवर्धन स्थिती काय आहे?

- [A] संकटग्रस्त
- [B] अतिसंकटग्रस्त
- [C] किमान चिंताजनक
- [D] सुभेद्य

Answer: सुभेद्य

अलीकडे हरियाणातील गुरुग्राम जिल्ह्यातील चंदू गावात शार्प-टेल्ड सँडपायपर हा दुर्मिळ पक्षी आढळला. दिल्ली-NCR परिसरात त्याची यापूर्वी नोंद झाल्यानंतर सुमारे सात वर्षांनी तो पुन्हा दिसला आहे. भारतात हा पक्षी दुर्मिळ मार्गस्थ स्थलांतरित मानला जातो आणि तो दरवर्षी नियमितपणे आढळत नाही. ही प्रजाती रशियातील टुंड्रा प्रदेशात प्रजनन करते आणि हिवाळ्यासाठी ऑस्ट्रेलिया व न्यूझीलंडकडे स्थलांतर करते. शार्प-टेल्ड सँडपायपर (*Calidris acuminata*) ची IUCN रेड लिस्टमधील स्थिती सुभेद्य (Vulnerable) आहे.

6. 'अर्जुन वाहिनी' हे विशेष आपत्ती प्रतिसाद पथक कोणत्या राज्याने सुरू केले आहे?

- [A] आसाम
- [B] पश्चिम बंगाल
- [C] बिहार
- [D] ओडिशा

Answer: पश्चिम बंगाल

पश्चिम बंगालचे मुख्यमंत्री सुवेदु अधिकारी यांनी कोलकात्यातील नबन्ना येथे 'अर्जुन वाहिनी' या विशेष आपत्ती प्रतिसाद पथकाचे उद्घाटन केले. राज्य सैनिक मंडळामार्फत भरती करण्यात आलेल्या 40 वर्षांखालील लष्करातील 200 कर्मचाऱ्यांचा या पथकात समावेश आहे. पश्चिम बंगालची आपत्ती व्यवस्थापन क्षमता बळकट करण्यासाठी राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दलाच्या (NDRF) धर्तीवर या पथकाची स्थापना करण्यात आली आहे. डोंगराळ भाग, सुंदरबन आणि कोलकाता यांसारख्या आपत्तीप्रवण क्षेत्रांमध्ये, विशेषतः चक्रीवादळे आणि इतर आपत्कालीन परिस्थितीत, हे पथक तैनात केले जाईल.

7. बिहार सरकारने बोर्ड परीक्षा, JEE आणि NEETची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना 24x7 शैक्षणिक सहाय्य देण्यासाठी कोणते ॲप सुरू केले आहे?

- [A] शिक्षा सेतू
- [B] विद्या साथी
- [C] बिहार ज्ञान मिशन
- [D] मेधा विकास अभियान

Answer: विद्या साथी

बिहार सरकारने अलीकडेच बोर्ड परीक्षा, JEE आणि NEETची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सहाय्य देण्यासाठी 'विद्या साथी' ॲप सुरू केले आहे. हे 24x7 संवादात्मक शिक्षण व्यासपीठ असून, इयत्ता 9 वी ते 12 वीच्या विद्यार्थ्यांना मोफत वैयक्तिक मार्गदर्शन आणि शंका निरसनाची सुविधा मिळते. यासाठी सुमारे 75,000 शिक्षक उपलब्ध असतील. इयत्ता 10 वीच्या विद्यार्थ्यांना बोर्ड परीक्षेसाठी विषयवार मार्गदर्शन दिले जाते, तर इयत्ता 12 वीच्या विज्ञान शाखेतील विद्यार्थ्यांना बोर्ड परीक्षांसोबतच JEE आणि NEETच्या तयारीसाठीही मदत मिळते. या व्यासपीठावर इयत्ता 9 वी ते 12 वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी डिजिटल अभ्याससाहित्यही उपलब्ध आहे.

8. सप्टेंबर 2026 मध्ये 'पहचान' हे डिजिटल सार्वजनिक ओळख पोर्टल कोणत्या राज्याने सुरू केले?

- [A] पंजाब
- [B] राजस्थान
- [C] उत्तराखंड
- [D] गुजरात

Answer: पंजाब

पंजाब सरकारने 'पहचान' हे डिजिटल सार्वजनिक ओळख पोर्टल सुरू केले आहे. राज्यातील सरकारी शवगृहांमध्ये ठेवलेल्या अनोळखी तसेच ज्यांच्यावर कोणीही दावा केलेला नाही अशा मृत व्यक्तींची ओळख पटविण्यासाठी हे पोर्टल उपयुक्त ठरणार आहे. भारतातील आपल्या प्रकारचे हे पहिले पोर्टल असून, त्याद्वारे भारतातील तसेच परदेशातील नातेवाईक आपल्या बेपत्ता कुटुंबीयांचा शोध घेऊन त्यांची ओळख पटवू शकतील. या उपक्रमांतर्गत, शवविच्छेदनानंतर 48 तासांच्या आत मृत व्यक्तींची चेहऱ्याची छायाचित्रे, टॅटू, जन्मखूण व शारीरिक विकृती यांसारख्या कायमस्वरूपी ओळखखुणा आणि सविस्तर शारीरिक वर्णन पोर्टलवर अपलोड केले जाईल. हे पोर्टल पंजाबमधील सर्व 23 जिल्हे आणि 346 सरकारी रुग्णालयांना जोडते तसेच सर्वांसाठी मोफत उपलब्ध आहे.

9. परदेशी देणगी (नियमन) सुधारणा विधेयक, 2026 ची छाननी करण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या 31 सदस्यीय संयुक्त संसदीय समितीचे अध्यक्ष कोण आहेत?

- [A] निशिकांत दुबे
- [B] संजय जयसवाल
- [C] भर्तृहरि महताब
- [D] तेजस्वी सूर्या

Answer: संजय जयसवाल

परदेशी देणगी (नियमन) सुधारणा विधेयक, 2026 ची छाननी

करण्यासाठी सरकारने 31 सदस्यीय संयुक्त संसदीय समिती (JPC) स्थापन केली आहे. लोकसभा खासदार संजय जयसवाल या समितीचे अध्यक्ष आहेत. या समितीत लोकसभा आणि राज्यसभा या दोन्ही सभागृहांतील सदस्यांचा समावेश आहे. 12 ऑगस्ट 2026 रोजी लोकसभा आणि राज्यसभेने या विधेयकाच्या सविस्तर छाननीसाठी ते JPC कडे पाठविण्यास मंजुरी दिली. या विधेयकाद्वारे परदेशी देणगी (नियमन) अधिनियम, 2010 (FCRA) मध्ये पुढील सुधारणा करण्याचा प्रस्ताव आहे. परदेशी देणग्यांचा वापर अधिक पारदर्शक आणि उत्तरदायी करणे हा त्याचा प्रमुख उद्देश आहे.

10. जैवतंत्रज्ञान क्षेत्रातील नवोन्मेषक, स्टार्टअप्स आणि गुंतवणूकदार यांच्यातील सहकार्य मजबूत करण्यासाठी सरकारने कोणता उपक्रम सुरू केला आहे?

- [A] BIO-NIVESH
- [B] BIO-START
- [C] BIO-SETU
- [D] BIO-VIKAS

Answer: BIO-NIVESH

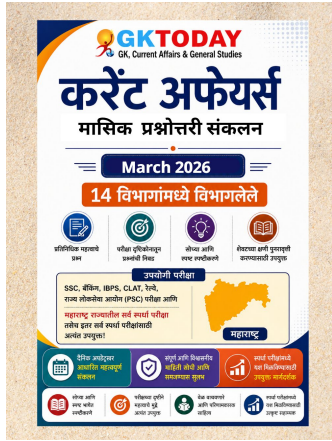
केंद्रीय मंत्री डॉ. जितेंद्र सिंह यांनी जैवतंत्रज्ञान क्षेत्रातील नवोन्मेषक, स्टार्टअप्स आणि गुंतवणूकदार यांच्यातील सहकार्य बळकट करण्यासाठी BIO-NIVESH हे धोरणात्मक व्यासपीठ सुरू केले. जैवतंत्रज्ञानातील नवकल्पनांसाठी खासगी गुंतवणुकीला चालना देणे तसेच त्यांचा विस्तार आणि व्यावसायिकीकरणाला पाठबळ देणे, हा या उपक्रमाचा उद्देश आहे. हा उपक्रम नियमित स्वरूपात राबविण्याची योजना असून, भविष्यात विविध शहरांमध्ये त्याच्या आवृत्त्या आयोजित करून प्रादेशिक जैवतंत्रज्ञान परिसंस्था आणि गुंतवणूक नेटवर्क यांना जोडले जाईल. आशादायक तंत्रज्ञानांना प्रयोगशाळेतून बाजारपेठेत आणि भारतातून जागतिक बाजारपेठेत नेण्यास BIO-NIVESH मदत करेल.

11. SUMAN रोडमॅप 2030 चे प्रमुख उद्दिष्ट काय आहे?

- [A] 2030 पर्यंत बालकांमधील कुपोषण शून्यावर आणणे
- [B] 2030 पर्यंत टाळता येण्याजोगे मातामृत्यू आणि नवजात मृत्यू शून्यावर आणणे
- [C] 2030 पर्यंत सर्वांसाठी आरोग्य विमा उपलब्ध करणे
- [D] 2030 पर्यंत मातांमधील ॲनिमिया शून्यावर आणणे

Answer: 2030 पर्यंत टाळता येण्याजोगे मातामृत्यू आणि नवजात मृत्यू शून्यावर आणणे

केंद्रीय आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालयाने 2-3 सप्टेंबर 2026 रोजी लखनौ येथे 'SUMAN रोडमॅप 2030 – काळजीच्या सातत्याला गती देणे' या विषयावर दोन दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेचे आयोजन केले. लक्षित आणि सातत्यपूर्ण आरोग्यविषयक हस्तक्षेपांद्वारे 2030 पर्यंत टाळता येण्याजोगे मातामृत्यू आणि नवजात मृत्यू शून्यावर आणणे, हे या रोडमॅपचे उद्दिष्ट आहे. यात मातामृत्यू व नवजात मृत्यूंचे प्रमाण लक्षणीय असलेल्या 13 उच्च-प्राधान्य राज्यांतील 130 जिल्ह्यांवर विशेष लक्ष केंद्रित करण्यात आले आहे. SUMAN अंतर्गत जीवनचक्राधारित आणि काळजीच्या सातत्याचा दृष्टिकोन अवलंबला असून, त्यात गर्भधारणेपूर्व काळजी, प्रसूतीपूर्व सेवा, प्रसूती आणि प्रसूतीनंतरची काळजी यांचा

Sample preview

This sample is from GKToday's printed book. You can purchase the complete book from [GKTBOOKS.COM](http://gktbooks.com) using the link below, or by scanning the QR code.

<http://gktbooks.com/?p=7695>

Scan to buy